

Сумський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти
Управління освіти Шосткинської міської ради
Комунальна організація (установа, заклад)
Шосткинський дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) № 9 «Десняночка»

АДАПТОВАНА ПРОГРАМА

ГУРТКА

«СЕРВЕТКОВА ФАНТАЗІЯ»

(ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Досвід роботи

вихователя

Коновалової Н.В. і

вихователя-методиста

Васильєвої Н.А.

дошкільного закладу освіти

№ 9 «Десняночка»

м. Шостка Сумської області

Шостка - 2018

Схвалена рішенням ради методичного кабінету Шосткинського управління освіти від **01.11. 2018** р., протокол № 5

Рецензент:

Кондратенко Н.В. – вихователь-методист ЗДО № 11

Адаптована програма гуртка *«Серветкова фантазія»* для дітей старшого дошкільного віку

Складена вихователем ЗДО № 9 *«Десняночка»* Коноваловою Н.В. і вихователем-методистом Васильєвою Н.А.

Програма є доробком з досвіду роботи керівника гуртка *«Серветкова фантазія»* - вихователя вищої категорії Коновалової Н.В. і вихователя-методиста вищої категорії Васильєвої Н.А.

Програма направлена на задовільнення вимог розвитку творчих здібностей старших дошкільників, на забезпечення розвитку особистості кожної дитини, її емоційного благополуччя і психічного здоров'я.

Зміст

1. Вступ	4
2. Пояснювальна записка	5
<i>2.1. Основне призначення програми.....</i>	<i>5</i>
<i>2.2. Загальна характеристика програми.....</i>	<i>5</i>
<i>2.3. Спрямування діяльності.....</i>	<i>6</i>
<i>2.4. Принципи програми.....</i>	<i>6</i>
<i>2.5. Підходи до організації освітньої роботи</i> <i>з дітьми</i>	<i>7</i>
<i>2.6. Очікувані результати.....</i>	<i>7</i>
3. Мета та завдання	8
<i>3.1. Мета програми.....</i>	<i>8</i>
<i>3.2. Завдання програми.....</i>	<i>8</i>
4. Зміст програми	9
<i>4.1. Назви розділів (тем).....</i>	<i>9</i>
<i>4.2. Орієнтовний розподіл тем на рік.....</i>	<i>9</i>
<i>4.3. Орієнтовний тематичний розподіл завдань на</i> <i>рік</i>	<i>10</i>
5. Основні показники компетенції дітей.....	15
6. Використана література.....	16

1. Вступ

«Джерела творчих здібностей і обдарування дітей – на кінчиках їхніх пальців. Іншими словами: чим більше майстерності в дитячій руці, тим розумніша дитина»
В. О. Сухомлинський.

В сучасних умовах розвитку освіти в Україні виняткового значення набуває питання становлення творчої особистості, виявлення та розвитку її здібностей, організації такого навчання, яке стало б основою для вирішення проблеми креативності як важливої якості для соціалізації дитини-дошкільника.

Базовий компонент дошкільної освіти (*нова редакція*) спрямовує зусилля батьків, педагогів, психологів на розвиток творчого потенціалу дитини, креативності як базової якості особистості, що має свої особливості у дошкільному дитинстві. Освітня лінія *"Дитина у світі культури"* передбачає формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до "змісту" предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.

Володіння особистим життєвим досвідом, відкритість новому, інтерес до виконання незнайомих завдань, налаштованість на успіх, перетворювальна активність — такі передумови розвитку в старшому дошкільному віці креативності як базової якості особистості.

В цьому віці дитина виявляє більшу, ніж раніше, сміливість, допитливість, кмітливість.

Попередній досвід художньої діяльності та розвинені соціально-культурні потреби уможливають залучення дитини старшого віку до дизайнерської діяльності, художнього оформлення побуту.

Дитина пізнає світ за допомогою маніпуляцій, тобто дій з різними предметами, які дозволяють їй дізнатися і вивчити їхні властивості, при

цьому, пізнаючи і свої творчі здібності, змінити те, до чого вона доторкається. Одним з помічників дитини в цій найважливішій для її розвитку справі, є робота з папером.

Діти старшого віку із задоволенням працюють з папером, тому що він легко піддається обробці. Особливо приваблива для дітей робота з нетрадиційним матеріалом: рваний, зім'ятий папір, паперові серветки і т.п. Незвичайне поєднання матеріалів та інструментів, доступність, простота техніки виконання задовольняє у них дослідницьку потребу, пробуджує почуття радості, успіху, розвиває трудові вміння і навички, викликає інтерес до створення образних композицій. Також у дитини формується здатність усвідомлювати свою практичну вмілість, розвивається схильність до імпровізації; вдосконалюється просторова уява, закладаються передумови проектно-художнього мислення, розвивається почуття матеріалу тощо. Все це благотворно впливає на формування здорової і гармонійно розвиненої особистості.

2. Пояснювальна записка

2.1. Основне призначення програми

Серед значущих шляхів розвитку креативності як здатності до творчості стоїть необхідність використання творчих завдань в усіх сферах життєдіяльності дитини, особливо в створенні власних художніх образів, незвичайних продуктів своєї творчості.

Таким продуктом і є поробки, створені з використанням технік конструювання та аплікації з такого знайомого, близького та приємного на дотик малюка матеріалу, як паперова серветка.

2.2. Загальна характеристика програми

Адаптована програма *«Серветкова фантазія»* розроблена відповідно до закону України *«Про дошкільну освіту»* та *Базового компонента дошкільної освіти (нової редакції)*.

Програма направлена на задовільнення вимог розвитку творчих здібностей старших дошкільників, на забезпечення розвитку особистості кожної дитини, її емоційного благополуччя і психічного здоров'я.

Заняття художньо-естетичної спрямованості даної програми розвивають очі і пальці, поглиблюють і направляють емоції, збуджують

фантазію, змушують працювати думку, формують світогляд, моральні принципи.

Цінність даної програми полягає:

- а) в знайомстві і оволодінні новими оригінальними техніками і прийомами роботи з папером;
- б) в підготовці кистьових суглобів до рухів, необхідних в художній творчості;
- в) в розвитку творчої самодостатності дитини, в її підготовці до самостійного дизайнерського пошуку.

Програма передбачає навчання дітей впродовж одного навчального року. Завдання і зміст програми узгоджені між собою, мають рекомендаційний характер.

Програма посиljena для засвоєння, враховує вікові, психолого-фізіологічні особливості дітей, базується на усвідомленні педагогом потреби використовувати на заняттях ігрові форми і методи, здійснювати навчальний процес на принципах демократизму, поваги і любові до кожної дитини.

2.3. Спрямування діяльності

Участь дошкільника в роботі гуртка художньо-естетичного напрямку створює сприятливі умови для прояву дітьми творчих здібностей і є запорукою становлення креативності як базової якості особистості. Дозволяє педагогові розширити можливості використання дітьми різних матеріалів, збагачує особистий досвід дитини, стимулює до внесення елементів новизни й оригінальності в свою самостійну продуктивну діяльність в подальшому.

Сприяє збагаченню образно-асоціативного мислення, уяви, фантазії, розкриття внутрішнього «Я», розвитку художнього світобачення, естетичних почуттів, спостережливості, формуванню художнього смаку, розширенню кругозору.

Наповнює емоційну сферу дитини радіщами, що дає змогу зробити процес творення, народження неповторного, оригінального художнього продукту невимушеним.

2.4. Принципи програми:

- збереження фізичного та психічного здоров'я дітей;

- мінімакса - диференціювання завдань з урахуванням індивідуальних особливостей дітей, просування кожної дитини вперед своїм темпом і з постійним успіхом;
- творчості - процес навчання орієнтований на придбання дітьми власного досвіду творчої діяльності.
- доступності;
- послідовності і поступовості - виконання робіт йде від простого до складного, тематика робіт підбирається відповідно до сезону, календарних свят;
- відповідності навчального матеріалу рівню анатомо-фізіологічного, психічного та інтелектуального розвитку дітей;
- поваги і любові до кожної дитини;
- активності особистості (теоретичні знання закріплюються в практичній діяльності).

2.5. Підходи до організації освітньої роботи з дітьми

Заняття гуртка проводяться два рази на місяць у II половину дня.

Наповнюваність групи: 8-10 дітей.

Вік дітей – 5-6 років.

Тривалість заняття 25 – 30 хвилин.

2.6. Очікувані результати

Діти повинні знати:

- про нетрадиційне використання столових паперових серветок для створення аплікацій, листівок, подарункових поробок;
- про історію виникнення паперу, серветок;
- назву, зміст і автора художніх творів;
- назви репродукцій картин видатних художників;
- про якості та властивості паперу, картону, паперових серветок.

Діти повинні вміти:

- виявляти інтерес до світу захоплень людей та до творів мистецтва;
- працювати з ножицями, клеєм, папером;
- самостійно виготовляти витинанки, аплікації, листівки та поробки зі столових паперових серветок;

- виконувати колективну композицію, розміщуючи зображення за спільною домовленістю;
- використовувати технічні прийоми роботи з одношаровою, двошаровою серветкою та заготівкою, комбінуючи різні способи роботи;
- деталізувати зображення, знаходячи шляхи та засоби його вдосконалення;
- придумувати зміст роботи та послідовність її виконання;
- відчувати задоволення від процесу й результату творення;
- створювати аплікації, листівки та поробки за власним бажанням;
- проявити творчість та винахідництво, спираючись на власний досвід роботи з папером та паперовими серветками, прагнути до самовираження.

3. Мета та завдання

3.1. Мета програми:

Розвивати цікавість до роботи з новим матеріалом, художньо-естетичну та пізнавальну активність, усвідомлення своєї практичної вмілості, творчу ініціативу та креативність, дрібну моторику пальців рук та естетичний смак, уяву, фантазію, почуття кольору, форми та композиції; вміння спостерігати за природою, здатність захоплюватись красою природи рідного краю; створювати сприятливі умови для становлення креативності, самостійності, відповідальності наполегливості, працелюбності як базових якостей особистості старшого дошкільника.

Виховувати бажання власноруч робити приємне оточуючим; досліджуючи нові властивості звичайних речей; бажання радувати близьких своїми вчинками; позитивне ставлення до винахідництва; самостійність, наполегливість, вміння об'єктивно оцінювати продукти своєї праці.

Ознайомлювати з творами образотворчого мистецтва, з властивостями паперу, картону, паперових серветок.

Залучати дітей до створення оригінальних аранжувань з паперових серветок.

Заохочувати до творчої діяльності з упорядкування та оформлення інтер'єру (лялькового, дитячого, дорослого).

3.2. Завдання програми:

- сприяти розвитку творчих здібностей дітей засобами конструювання та аплікації з новим матеріалом;
- виявити і розвинути творчий потенціал кожної дитини – учасника гуртка, підтримувати прагнення до самовираження;
- розвивати інтерес до художньо-естетичної діяльності та здатність до винахідництва;
- створювати умови для формування у кожної дитини високої самооцінки, упевненості в своїх силах;
- виховувати такі базові якості, як: самостійність, наполегливість, працелюбність, креативність, відповідальність;
- здійснювати оцінку і корекцію процесу і результату діяльності кожної дитини в ході заняття;
- формувати вміння передбачати майбутній результат, планувати свої дії, вміння доводити розпочате до кінця;
- познайомити з новим оригінальним використанням столової паперової серветки;
- здійснювати особистісно-орієнтований та диференційований підхід до дітей.

4. Зміст програми

4.1. Назви розділів (тем):

I квартал (жовтень-листопад) – «Осінні фантазії»;

II квартал (грудень-лютий) – «Зима-чарівниця»;

III квартал (березень-травень) – «Вже до нас іде весна».

Кожен з виділених розділів змісту окреслює оптимальний обсяг матеріалу для опрацювання з дітьми впродовж одного навчального року.

Педагог, плануючи систему занять на навчальний рік, може самостійно визначати послідовність тем, доповнювати чи змінювати запропоновану програмою тематику, мету і матеріал до неї.

Останній компонент програми «*Основні показники компетенцій дітей*» – характеристика основних компетенцій дітей, сформованих під час проведення занять гуртка.

4.2. Орієнтовний розподіл тем на рік

Теми занять гуртка відповідають сезону.

Загальна кількість занять на рік – 16:

- ❖ в I кварталі (жовтень-листопад) - 4 заняття;
 - ❖ в II і III кварталах – по 6 занять.
- Кількість теоретичних занять – 1.
Кількість практичних занять – 15.

4.3. Орієнтовний тематичний розподіл завдань на рік

Жовтень:

I заняття: «Організаційне засідання гуртка»

Мета: Познайти з нетрадиційним використанням столових паперових серветок для створення аплікацій, листівок, подарункових поробок. Ознайти з планом роботи гуртка «Серветкова фантазія».

Розвивати цікавість до роботи з новим матеріалом; розширити кругозір малят про світ захоплень людей.

Матеріал: аплікації, листівки, поробки зі столових паперових серветок, серветки, папір, картон.

II заняття: «Гроно винограду»

Мета: Ознайти з прийомами роботи з паперовими серветками (скочення паперової кульки).

Розвивати увагу, дрібну моторику пальців рук, окомір.

Виховувати бажання власноруч робити аплікацію з нового матеріалу. Викликати інтерес до самостійної творчої діяльності.

Матеріал: зразок, аркуш картону з наклеєними елементами крони (крім ягід), паперові серветки зеленого та синього кольору, клейстер, пензель, тканинна серветка.

Листопад:

I заняття: «Дерево восени»

Мета: Ознайти з новим прийомом роботи з паперовими серветками – бахромою.

Розвивати здатність дітей милуватися красою осінніх дерев, різні сенсорні канали.

Виховувати працелюбність, інтерес до самостійної творчої діяльності, любов до природи рідного краю.

Матеріал: аркуш картону з наклеєним стовбуром дерева, зразок, паперові серветки зеленого, жовтого, оранжевого кольору, клейстер, пензель, тканинна серветка.

II заняття: «Осінній ліс» (колективна)

Мета: Познайти з репродукціями творів живопису. Заохотити дітей до спільного виготовлення виробу. Викликати інтерес до групових форм роботи, об'єднання з товаришами для виконання значного за обсягом завдання.

Розвивати здатність милуватися красою осінніх дерев, уяву, творчу фантазію, дрібну моторику пальців рук, увагу, мову, естетичне та кольорове сприйняття, спостережливість.

Виховувати любов до природи рідного краю, посидючість, самостійність.

Матеріал: репродукції пейзажів на осінню тематику, великий аркуш цупкого тонованого паперу, кольоровий папір коричневого кольору, паперові серветки білого, зеленого, жовтого кольорів, ножиці, клейстер, пензель, тканинна серветка.

Грудень:

I заняття: «Росла собі ялиночка»

Мета: Ознайомити дітей зі способами роботи з двошаровою серветкою (розділення та складання). Формувати у кожної дитини високу самооцінку, впевненість у своїх силах. Вправляти у складанні паперу в заданому напрямку, в використанні прийому «бахрома».

Розвивати вміння милуватися красою засніжених і вкритих інеєм дерев, радіти чарівності та неповторності зимової природи.

Виховувати відповідальність, самостійність, терплячість.

Матеріал: аркуш картону, кольоровий папір коричневого кольору, паперові серветки зеленого та білого кольорів, ножиці, клейстер, пензель, тканинна серветка, зразок, художній твір.

II заняття: «Новорічна вітальна листівка»

Мета: Учити дітей виготовляти новорічну листівку, закріпити прийоми роботи з папером та паперовими серветками, охайного наклеювання.

Розвивати художній смак, творчі здібності, креативність.

Виховувати любов до близьких людей, бажання радувати їх своїми вчинками, посидючість, відповідальність, самостійність.

Матеріал: зразки новорічних вітальних листівок, кольоровий картон, кольоровий папір, паперові серветки зеленого та інших кольорів (за вибором дітей), фломастери, ножиці, клейстер, пензель, тканинна серветка.

Січень:

I заняття: «Сніжинка»

Мета: Учити вирізати сніжинки з паперової серветки, складеної в кілька разів по діагоналі. Закріпити правила роботи з ножицями та знання прийомів вирізування.

Розвивати творчу уяву, фантазію, креативність, вміння бачити в природному оточенні красу, викликати цікавість до виготовлення витинанки-сніжинки, інтерес до художньо-естетичної діяльності та здатність до винахідництва.

Виховувати наполегливість, самостійність, товаристскість, впевненість у своїх силах.

Матеріал: зразки сніжинок, ножиці, паперові серветки білого та блакитного кольорів, художній твір.

II заняття: «У зимовому лісі» (колективна)

Мета: Продовжувати вчити виконувати колективну композицію, розміщуючи зображення за спільною домовленістю.

Викликати інтерес до групових форм роботи, об'єднання з товаришами для виконання значного за обсягом завдання.

Розвивати уяву, фантазію, увагу, пам'ять, дрібну моторику пальців рук, вміння радіти чарівності та неповторності зимової природи.

Виховувати товаристскість, вміння працювати разом, ініціативність, самостійність.

Матеріал: великий аркуш цупкого тонованого паперу, кольоровий папір коричневого кольору, паперові серветки зеленого та білого кольорів, ілюстрація згідно теми, ножиці, клейстер, пензель, тканинна серветка.

Лютий:

I заняття: «Квітка в дарунок»

Мета: Ознайомити дітей зі способом виготовлення об'ємної квітки шляхом складання паперової столової серветки гармошкою. Формувати вміння деталізувати поробку дрібними деталями.

Розвивати почуття радості, успіху, трудові вміння та навички, творчі здібності.

Виховувати терпіння, наполегливість, любов до близьких людей, бажання радувати їх своїми вчинками.

Матеріал: зразки квітів з паперових серветок, кольоровий папір, паперові серветки різних кольорів, художній твір.

II заняття: «Зайчик під ялинкою»

Мета: Продовжувати ознайомлювати дітей зі способами створення об'ємних зображень з паперових серветок.

Формувати вміння комбінувати різні способи роботи з паперовими серветками задля передачі характерних особливостей образів, відчувати смак до такої роботи.

Розвивати творчість під час зображення тварини в техніці аплікації, фантазію, художній смак, креативність, творчі здібності.

Виховувати старанність, наполегливість, почуття успіху, співчуття до представників тваринного світу, які потерпають взимку.

Матеріал: кольоровий картон, ножиці, клейстер, пензель, паперові серветки білого та зеленого кольорів, зразок, загадка, тканинна серветка.

Березень

I заняття: «Вітальна листівка для матусі»

Мета: Продовжувати залучати дітей до виготовлення вітальної листівки, самостійного підбирання прийомів зображення, матеріалу, сюжету. Дати можливість проявити творчість, спираючись на власний досвід роботи з папером та паперовими серветками.

Розвивати творчу уяву, творчі здібності, дрібну моторику пальців рук, вміння складати композицію, бажання проявляти радість і задоволення від виконаної роботи, вміння самовиражатися.

Виховувати самостійність, ініціативність, впевненість у собі, любов і шанобливе ставлення до матусі.

Матеріал: зразки вітальних листівок, основа листівки з картону (різні за кольором та формою), кольоровий папір, паперові серветки різних кольорів, фломастери, ножиці, клейстер, пензель, тканинна серветка.

II заняття: «Котики вербові»

Мета: Удосконалювати навички роботи з кольоровим папером, паперовими серветками, клеєм.

Розвивати художній смак, художні здібності, фантазію, естетичне і кольорове сприйняття.

Виховувати інтерес до роботи, акуратність, бажання доводити роботу до кінця, почуття захоплення красою природи рідного краю в різні пори року, зокрема навесні.

Матеріал: картон блакитного кольору, кольоровий папір (*смужки коричневого кольору*), паперова серветка білого кольору, клейстер, пензель, ножиці, тканинна серветка, зразок, фломастери, гілочки верби, художнє слово.

Квітень

I заняття: «Сонячні кульбабки»

Мета: Ознайомити малят з новим способом роботи з паперовими серветками: надрізування багат шарової заготовки та розпушування її, піднімання та стискання пальцями всіх отриманих шарів квітки; удосконалювати вміння працювати з шаблоном.

Розвивати різні сенсорні канали; художній смак, фантазію, вміння сприймати красу оточуючої природи навесні.

Виховувати працелюбність, самостійність.

Матеріал: картон синього кольору, серветка жовтого кольору, папір зеленого кольору, клей, зразок, загадка, художнє слово, картинка.

II заняття: «Зацвіли каштани»

Мета: Удосконалювати навички роботи з паперовими серветками, папером та клеєм. Продовжувати формувати у дітей високу самооцінку, впевненість у своїх силах.

Розвивати уяву, почуття кольору та форми, ручну вмілість, вміння сприймати красу весняних квітучих дерев.

Виховувати посидючість, акуратність, самостійність.

Матеріал: зразок, картон блакитного кольору, елементи зображення, вирізані з кольорового паперу (*листя, суцвіття*), паперові серветки білого та оранжевого кольорів, клейстер, тканинна серветка, художнє слово.

Травень

I заняття: «Метелики на весняному лузі» (колективна)

Мета: Залучати малят до застосування різних способів роботи з паперовими серветками для виготовлення колективної роботи (використання паперових кульок, бахром, складання серветок гармошкою).

Формувати вміння дітей продумувати зміст роботи та послідовність її виконання, узгоджуючи свої дії та задуми з товаришами.

Викликати інтерес до образотворчого завдання.

Розвивати вміння проявляти творчі здібності, дрібну моторику, творчу уяву, креативність.

Виховувати самостійність, наполегливість, терплячість, товаристскість.

Матеріал: великий аркуш цупкого тонованого паперу, паперові серветки різних кольорів, одна заготовка для сонечка з серветок жовтого кольору, ножиці, клейстер, пензель, тканинна серветка, ілюстрація, загадка.

II заняття: «За задумом»

Мета: Закріпити технічні навички роботи з паперовими серветками. Продовжувати формувати вміння малят продумувати зміст роботи та послідовність її виконання, здійснювати самооцінку та взаємооцінку виконаних робіт.

Підтримувати прагнення до самовираження; виховувати самостійність, самовпевненість.

Заохочувати малят до створення аплікації за власним бажанням.

Розвивати креативність, уяву, фантазію, мовлення, творчі здібності, почуття прекрасного.

Виховувати самостійність, акуратність, наполегливість, працелюбність, акуратність.

Матеріал: зразки робіт гуртка, кольоровий картон, кольоровий папір, паперові серветки різних кольорів, ножиці, клейстер, пензель, тканинна серветка.

5. Основні показники компетенції дітей

- через творче досягнення самовиражається, актуалізує свої здібності;
- характеризується творчою продуктивністю, схильністю реалізувати задумане;
- володіє художніми навичками та певними техніками роботи з паперовими серветками, папером, картоном;
- розрізняє «красиве» і «потворне», емоційно відгукується на нього;
- доводить розпочате до кінця;
- передбачає майбутній результат, планує свої дії;
- у разі потреби звертається до дорослого по допомогу;
- виправляє помилки, може, якщо треба, переробити зроблене без спонукань ззовні;
- узгоджує свої дії з партнером по спільній діяльності;
- усвідомлює свою практичну вмілість;
- має елементарні особисті естетичні критерії;
- характеризується такими базовими якостями, як: самостійність, наполегливість, працелюбність.

6. Використана література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти *(нова редакція)*/Науковий керівник: А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук. — К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Ворончихін Н.С. «Зроби сам із паперу». - М.: «Вид-во «Акцідент», 2001. - 85 с.
3. Гурткова робота в дошкільній установі// БВДЗ. – № 11. – 2008.
4. Гудиліна С.І. «Чудеса своїми руками». - СПб.: «Просвіта», 2009. - 155 с.
5. Програмно-методичне забезпечення гурткової роботи// рекомендації СОППО щодо порядку розроблення програм для дошкільних навчальних закладів/інформаційно-методичний бюлетень. - Ш.: дошкільна освіта. - №5. – 2012.
6. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості»/Р.М. Борщ, Д.В. Самойлик. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 72 с.